

nyde godt af det, maa modtage det næsten med et Smil, naar man tager Hensyn til, hvad det er for en Bevægelse, der dog, om ikke umiddelbart, saa dog middelbart, har afsødt det. Siger og skriver otte Bladealen, det er det Gode, man saaledes vil kaste hen til Fordel for Bedkommende. Nei, lader os dog tage lidt grundigere fat, naar vi ville arbejde i den Retning, her ønskes! Skal jeg angive, hvad der er mit, som man i Rigsdagsproget kalder det, principale Stade i dette Stykke, da er det dette: Bort med al mulig Bygningsafgift. (Stemmer: Ja, bort med alle Skatter!) De Herrer sige: Bort med alle Skatter! Jeg kan forstaa, at det siges af Folk, der ville Urimeligheder, men Folk, som ville rimelige Fremskridt, sige ikke saaledes. Der er andre Maader at beskaffe paa, som ere rejsfærdigere, rimeligere og billigere end Bygningsafgiften. Jeg vil minde de Herrer om, at der i Kjøbenhavn opkræves Noget, som kalder Arealstat, hvilken er en Sammenbragning af den tidligere Fattigstat, Vandstat og $\frac{1}{3}$ af Eigningskatten, og at denne Arealstat skal udgjøre $4\frac{1}{2}$ Gange Bygningsafgiftens Beløb. Lad os tage til Exempel et Forhus, hvoraf der i Bygningsafgift betales $1\frac{1}{2}$ f. pr. Kvadrat- eller Bladealen; det bliver $6\frac{3}{4}$ f. pr. Bladealen i Arealstat, og altsaa skal der af enhver Bladealen af et Guld i Kjøbenhavn udredes en Afgift af $8\frac{1}{4}$ f. dels i Areal- og dels i Bygningsstat. Det bør derhos mærkes, at dette Beløb maa udredes, enten de Gulve, hvis Bladealen man maaler op, ligge i usle, elendige Konner, som støde op til mørke Gyder og Stræder, eller de ligge i Bygninger i store, lyse, befærdede Gader. Derfor siger jeg: Bort med Bygningskatten, thi det er den urejsfærdigste af alle mulige Skatteligninger, og man kan ikke afvise dette med et halvt haanligt Grin og ved at sige: Lad os helst blive af med alle Skatter. De Skatter, jeg vil af med, ere de, som isølge deres Eigning — jeg maa bruge dette Udtryk — ere saa himmelraabende urimelige og ubillige, som Bygningskatten er, og Indtægterne for Kommune som for Stat maa da saas ved Afgifter paa andre Dnraader, opkrævede efter rimelige, fornuftige og billige

Grundsætninger. Det er imidlertid aldeles klart, at der ikke ret vel kan være nogen fornuftig Tale om med eet Slag at blive af med Bygningsafgifterne, og det mente jeg fornuftigvis heller ikke, da jeg satte som mit principale Stade: Bort med al Bygningsafgift, men idet jeg nævnte mit „principale“ Stade, har man vist kunnet skimte bagved, at jeg ogsaa havde, hvad man i Rigsdagsproget kalder et subsidiært Stade, og det er det, hør med jeg vil gjøre de Herrer bekendt; hvis jeg ikke havde det, vilde det Andet jo være en overflødig Talemaade. Med Hensyn til de staafels 8. Kvadratalen, som man hyder, og hvorved man giver en Leilighed, hvori der bor en Familie, fri for Bygningsafgift, forsaavidt Gulvfladen ikke indeholder mere end 72 Bladealen, vil jeg for det Første stille som Uendingsforslag, at der sættes 85 Bladealen. Jeg har nemlig i den Retning søgt Oplysning af sagkyndige Mænd, og det skal være vist, at en stor Del, eller ialtfald en god Del, af de Bygninger, man kan se reise sig i Kjøbenhavn, netop ere opførte efter den Grundsætning, at saadanne (maa, hyggelige, bekvemt indrettede Arbejderleiligheder bør bestaa af 85 Bladealen. Jeg vil ikke besvære Thinget med Enkeltheder; jeg finder det rigtigere at sætte vedkommende Udvalg, som jeg haaber vil blive nedsat i denne Sag, i Besiddelse af dem, og Forslagsstillerne fjerne vist ogsaa Kundskab i den Retning. 85 Bladealen maa man altsaa ialtfald for Kjøbenhavns Bedkommende give fri, dog ikke uden videre, men paa den Betingelse, at de findes tjenlige, altsaa sunde og i det Hele taget bekvemt indrettede til Arbejderboliger. Man skal ikke give enhver Puger, der vil indrette Arbejderkaferner, Ret til denne Stattelettelse; men man skal kun tilstaa den til de Arbejderboliger, som afgive sunde, gode og bekvemme Boliger for Arbejderne; thi, naar Kommunen gjør et Offer, skal man ogsaa vide, at dette Offer bliver bragt til virkelig Opnaaelse af et Gode for dem, man vil gavne ved Opoffrelsen. — Det maa maasse være mig tilladt dernæst at fremhæve, at naar man først har faaet de 85 Bladealen fri for Bygningsafgift, tænker jeg mig, at man skal foreslaa Bygningsafgiften ellers